

en klisters genoemd worden. Hun voedsel ontvangen ze natuurlijk van den ouden bol, en langzamerhand putten zij dezen zoo uit, dat hij sterft, waarna ze verder voor zich zelf moeten zorgen. Na twee of drie jaren bloeien ze voor 't eerst; de bloemtros is dan nog maar klein, maar wordt ieder volgend jaar grooter, ja, ik zag eens, dat hij soms wel uit dertig tot veertig klokjes bestaat. De oudere bollen hebben ook wel twee of meer bloeistengsels. Snijdt men de bloem niet af, dan duurt de bloeitijd drie of vier weken, soms nog langer. Daarna groeien de groene bladeren nog een poos voort en vormen zooveel mogelijk voedsel, dat in de rokken van den bol wordt opgeborgen tot het volgende jaar.

De hyacint, zijn naam *Hyacinthus orientalis* L. duidt het

reeds aan, is een vreemdeling, die uit het Oosten tot ons is gekomen. In de tweede helft der 16de eeuw kwam zij van Bagdad naar Aleppo, en iets later met andere bolgewassen over Constantinopel naar Weenen. In 1596 werden in Engeland reeds een paar soorten gekweekt; thans onderscheidt men honderden variëteiten, met gevulde en met enkele bloemen en van allerlei kleur; want behalve de witte en lila, zijn er ook roode in verschillende nuances' crème-kleurige en bonte hyacinten.

In Frankrijk en Italië heeft men voornamelijk de Parijsche hyacint, *Hyacinthus praecox*, wier tros niet zoo gevuld en kleiner bloempjes draagt, waardoor zij minder fraai is dan de bij ons gekweekte soort.

MARG. J. DE VERWER.

HET PEPERBOOMPJE.

± 1895

Wie een vijftiental jaren geleden de buitenplaats „Duin en Kruidberg” bij Santpoort omstreeks Februari bezocht, kon in de achterplaats een prachtige duinslinger van zeldzame heestertjes zien bloeien. Hier en daar stond er een als door een gril van mevrouw natuur uitgestrooid, terwijl zij te zamen een harmonisch geheel uitmaakten. De kleine bloempjes, bij risten aan de twijgjes gezeten, schemerden rose en wit door de takken van het nog dorre akkermaals-hout; terwijl zoo nu en dan een heestertje vlak bij het laantje zijn kleurenpracht ten toon spreide. Indien zij er nog stonden, zou ik u bijna tot een tochtje daarheen uitnoodigen — doch helaas, zij zijn verdwenen. Slechts één tenger, kwijnend exemplaar is nog te vinden. Het is nog minder dan de schim van de vroegere grootheid.

Wie die ongelukkige plant wel zijn mag? Zij is niets minder dan ons peperboompje, *Daphne Mezereum*, dat langen tijd een parel in de kroon van Kennemerland was.

Het is inderdaad een mooie plant. Het bruine stammetje zou u haar allicht voor een jonge sering doen houden, doch de talrijke knoppen, met lichtgroene schubben, die door bruine driehoekjes aan den top zijn afgezet, bewaren u voor deze dwaling. In het voorjaar ontwikkelen zich uit deze meerendeels gemengde knoppen kleine vierslippige, rose of wit gekleurde bloempjes, wier horizontalen stand een nauwkeurig beschouwer onmiddellijk in het oog valt. Waartoe dient die stand, vraagt ge wellicht? De bloem zal u het antwoord geven.

Zooals we allen weten, is de wijze van bestuiving van veel beteekenis voor het in stand blijven der plantensoort. Evenzeer weten we, dat de kruisbestuiving de beste en bij vele fraaibloeiende planten de onontbeerlijke is. Laten we nu onze bloem in quaestie eens ontleden. Bij het opensnijden van het vierslippig bloemdek ontwaren wij, dat behalve de vier meeldraden, die van buiten af reeds te zien waren, er wat lager nog vier geplaatst zijn. Zij zijn alle acht voor het grootste deel met het bloemdek vergroeid.

Tegelijk hebben we gelegenheid ons te verbazen over de kleine afstand van het pollen der onderste meeldraden en het fraaie stervormige stempeltje, dat op het bekervormig vruchtbeginsel zit. Een speldepunt kan er ternauwernood tusschen.

„Zou deze plant zichzelf bestuiven?” vragen we allicht. Neen, dat doet zij niet; zij heeft juist een beschermingsmiddel daartegen, en dat is de horizontale stand van de bloem. De stuifmeelkorrels, die door de wind of bij insecten-

bezoek van de pollen geschud worden, vallen op de bloemdekklippen en glijden door de voren, die daarin zijn, naar buiten. Of dit verschijnsel een afzonderlijke wetenschappelijke naam draagt, kan ik niet zeggen.

Behalve de bloemen zijn ook de bladeren van onze eenling gekenmerkt door iets bijzonders. Bij het beruiken van een ongeschonden blad nemen wij niet het minste spoor van reuk waar, noch nauwlijks scheuren wij er een stukje af, of we krijgen dezelfde benauwde lucht in den neus, die we bij de Doornappel en de Waterscheerling kunnen waarnemen. Zij ontstaat, doordat de bladen een alkaloïde, dat is een vergiftige, kwalijk riekende stof, bevatten. Het eigenaardige is hier, dat we er bij een ongeschonden blad niets van merken en bij een slechts weinig beschadigd blad wel. Waar dit aan toe te schrijven is? Wie zal het zeggen? Maar het feit alleen is wel der vermelding waardig. 21E DEEL VI 118

Zooals uit 't bovenstaande blijkt, is het peperboompje wel belangrijk en het zou dan ook jammer zijn, als het zou uitsterven op „Duin en Kruidberg”. Dat hh. botanici, die groote schuld aan de sterke vermindering hebben, het in het vervolg zullen sparen en dat het door de goede zorg van den tuinbaas, die daartoe onlangs is aangespoord, weer tot zijn ouden bloei moge geraken, wenscht ondergeteekende van harte. En dat de lezers hiermee zullen instemmen, is boven allen twijfel verheven.

Amst. Febr. '99.

H. KLEIJN.

Een merkwaardige sinaasappel.

Vandaag een sinaasappel openbrekende, vond ik hierin een volledig kleiner appeltje, met bijna dezelfde middellijn, bestaande uit 3 partjes en daarin nog een aantal pitten. Zoudt u mij ook willen mededeelen of dit verschijnsel meer voorkomt, of dat het iets merkwaardigs is.

Amsterdam.

A. OJEMANN.

Het is stellig iets merkwaardigs, al komt het herhaaldelijk voor, dat binnen in de sinaasappel een tweede gevormd is. Zelf heb ik het nooit getroffen, maar ik herinner mij, dat professor Oudemans ons een jaar of vijf geleden op een academische avond-voordracht een dergelijke vrucht vertoonde.

H.